

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

*„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали
за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”*

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

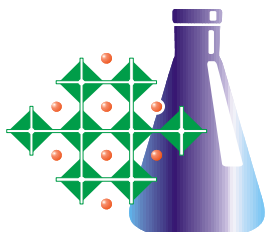

Европейски социален фонд

”Влияние на вида на горивото при синтез чрез изгаряне от разтвор върху структурата и морфологията на NiFe_2O_4 ”

Докторант : Цветомила Лазарова

Научен ръководител: проф. Даниела Ковачева

БЪЛГАРСКА
АКАДЕМИЯ
на НАУКИТЕ
—1869—

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Синтез чрез изгаряне от разтвор

Синтезът чрез изгаряне от разтвор е може би най-популярният подход за получаване на наноматериали. Синтезът чрез изгаряне от разтвор е ефективен метод с ниски разходи за производство на различни индустриални полезни продукти. Напоследък са направени редица важни пробиви в тази област, най-вече за развитието на нови катализатори и наноносители със свойства по добри от тези за подобни традиционни материали.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

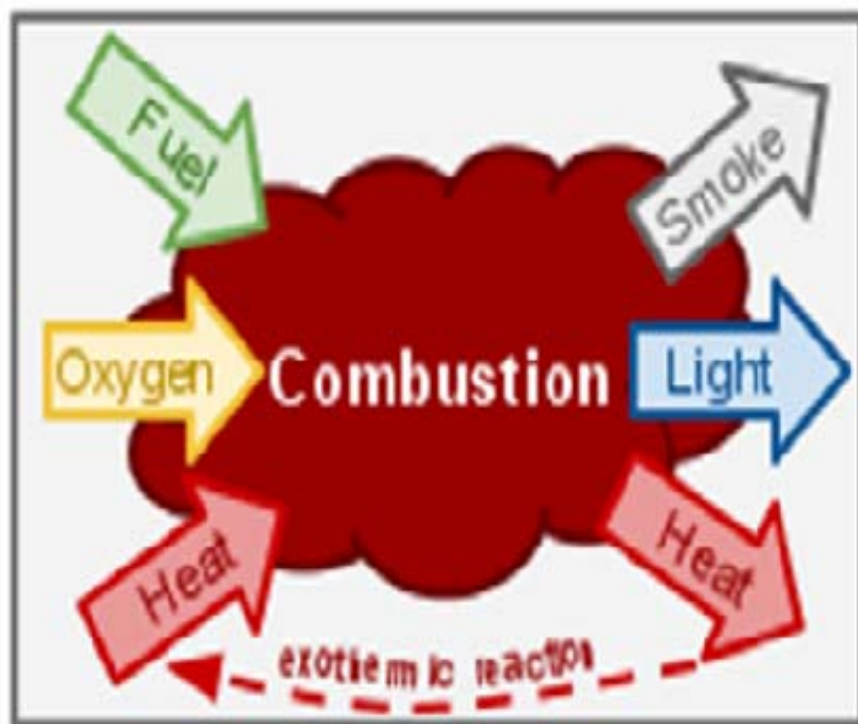
„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Какво представлява синтез чрез изгаряне от разтвор?

Синтезът чрез изгаряне от разтвор се характеризира с протичане на силно екзотермична реакция между два изходни компонента (гориво и окислител), съпроводено с производството на топлинна енергия и конверсия на химични видове газове. Освобождаването на топлина може да излъчи под формата на пламък.

ГОРИВО + ОКИСЛИТЕЛ → ГОРИВНИ ПРОДУКТИ + ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали
за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

ЦЕЛ: “Влияние на вида на горивото
при синтез чрез изгаряне от
разтвор върху структурата и
морфологията на $NiFe_2O_4$ ”

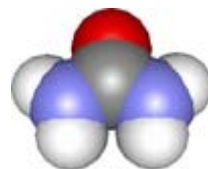
Европейски съюз

Видове горива

Европейски социален фонд

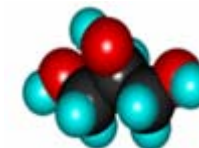
1. Урея $\text{CH}_4\text{N}_2\text{O}$

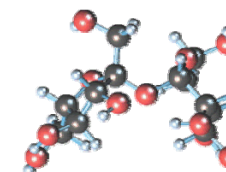
2. Глицин $\text{C}_2\text{H}_5\text{NO}_2$

3. Глицерин $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}_3$

4. Захароза $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$

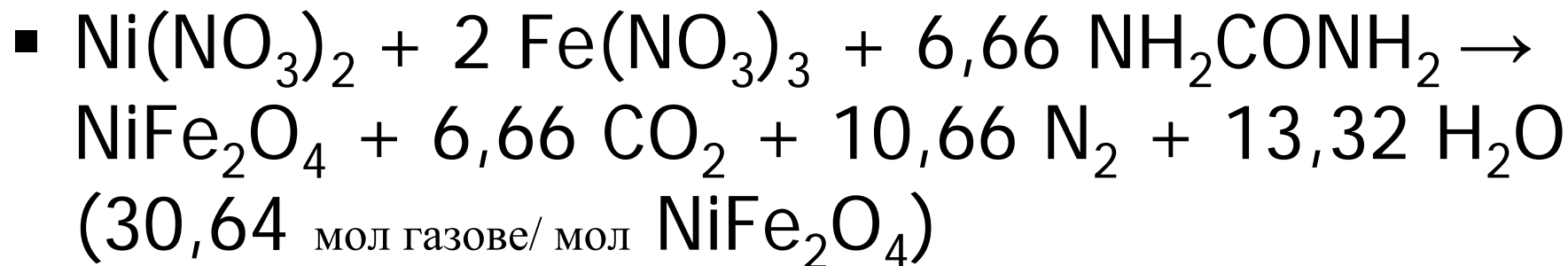

Европейски съюз

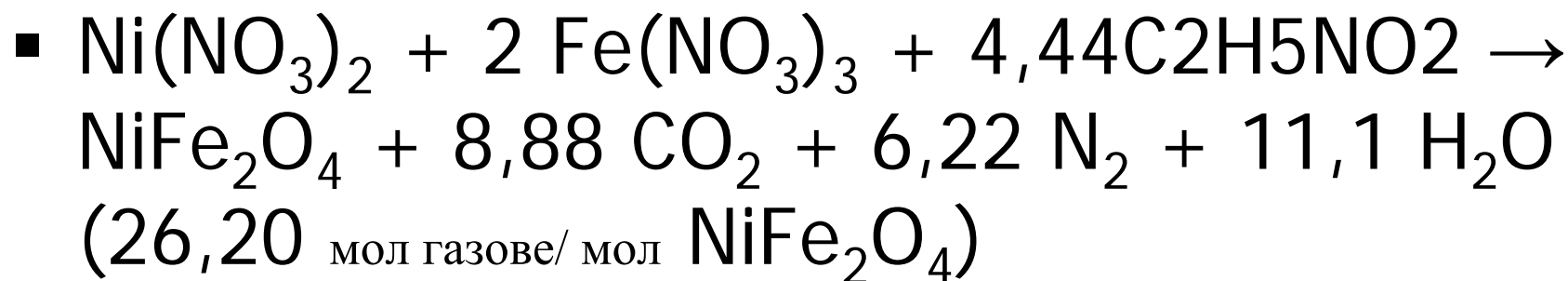
Стехеометрични реакции

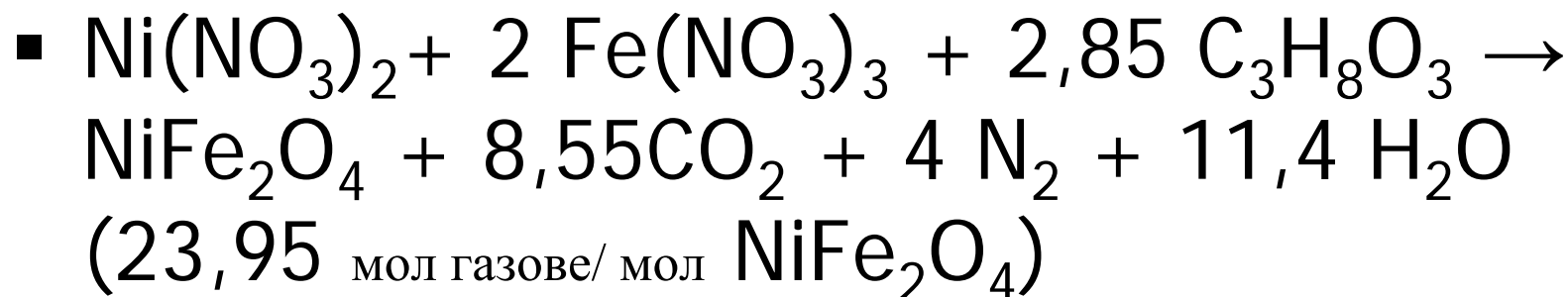
Европейски социален фонд

урейя

ГЛИЦИН

глицерин

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Характеристика на горивата

Видове горива	Топлини на изгаряне kJ/mol	Редукционна способност	Количество молове участващи в реакцията
Урея NH_2CONH_2	4235,76 kJ	6+	6,66 mol
Глицин $\text{C}_2\text{H}_5\text{NO}_2$	4322,34 kJ	9+	4,44 mol
Глицерин $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}_3$	4714,75 kJ	14+	2,85 mol
Захароза $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$	4698,98kJ	48+	0,833mol

Окислителна способност $\text{Ni}(\text{NO}_3)_2 \rightarrow 10$ -

Окислителна способност $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \rightarrow 2 \times 15$ -

Обща окислителна способност 40 -

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Феритите са широк и важен клас магнитни материали, с важни технологични приложения. NiFe_2O_4 е интересен представител на тази група, характерен с това, че той е инверсен. NiFe_2O_4 получен в нанометричната скала проявява интересни химични и магнитни свойства. Той намира приложение в системи за съхранение на информация, във високочестотни системи. Добър претендент е за ферофлуиди и биомедицински материали. Наскоро NiFe_2O_4 е идентифициран като подходящ материал за електроди в електрохимични устройства като например: литиево-йонни батерии като отрицателен електрод и като суперкондензатор.

Европейски съюз

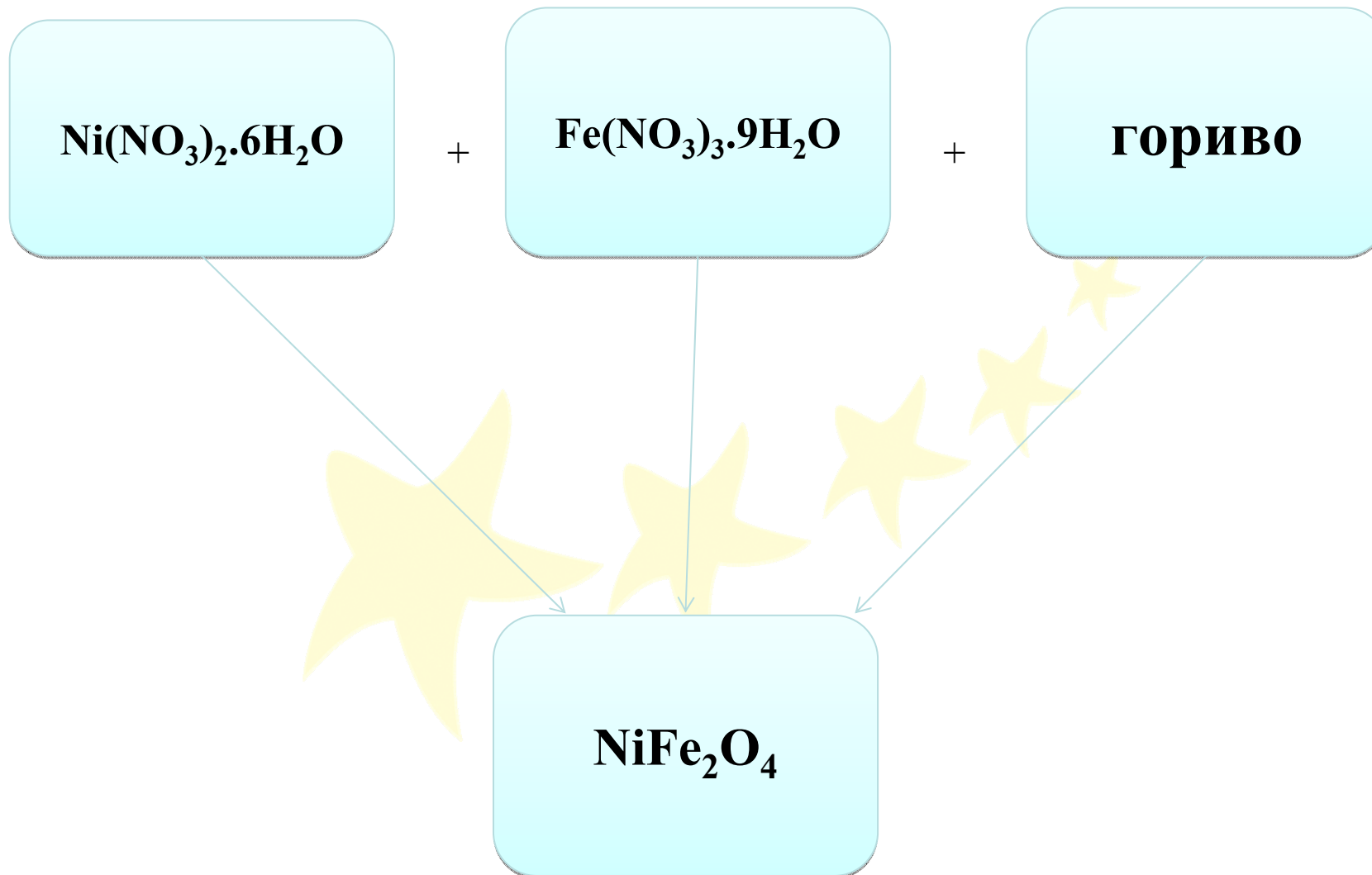
ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Получаване на NiFe_2O_4 чрез синтез чрез изгаряне от разтвор

Европейски съюз

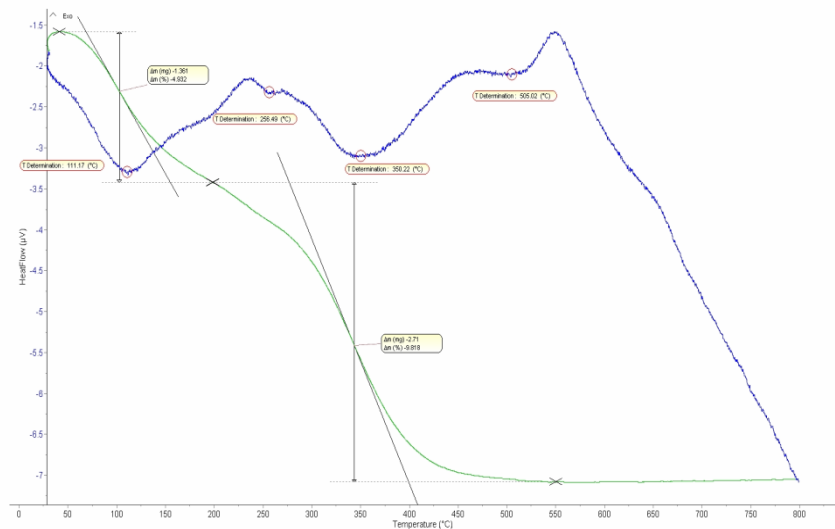
ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

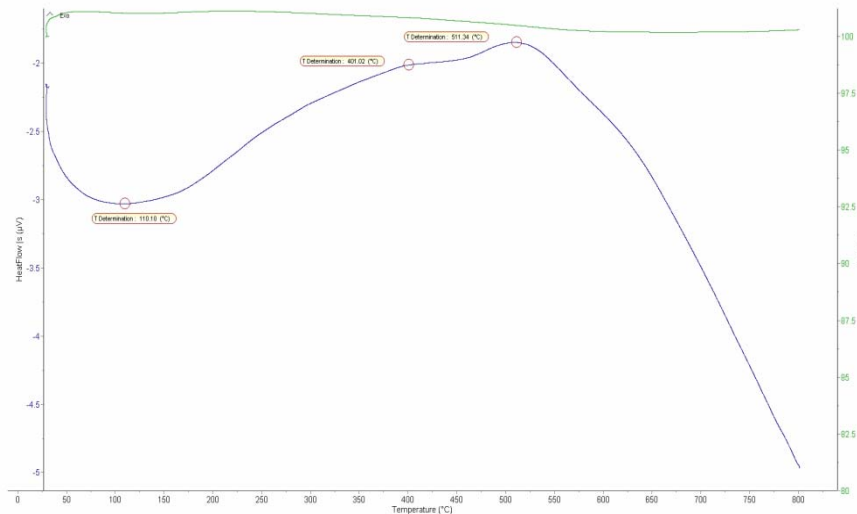
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

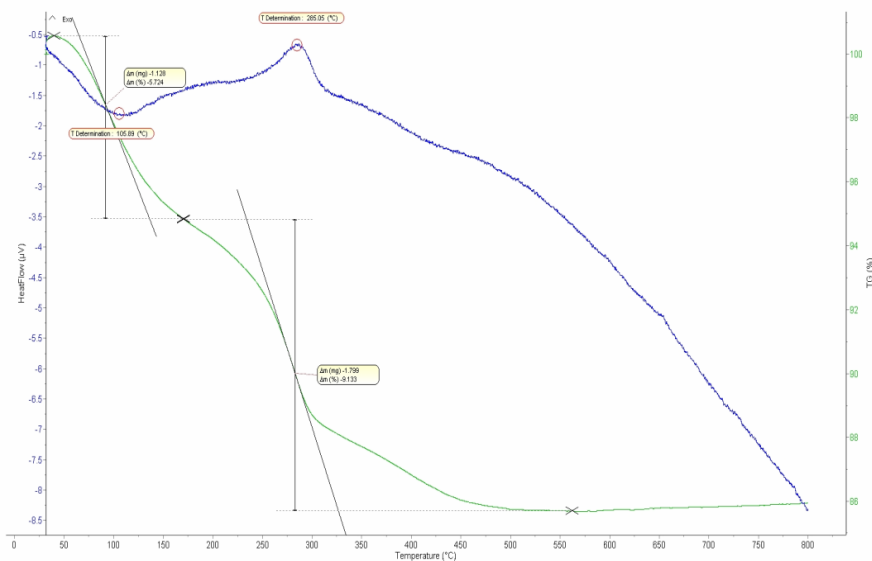
Европейски социален фонд

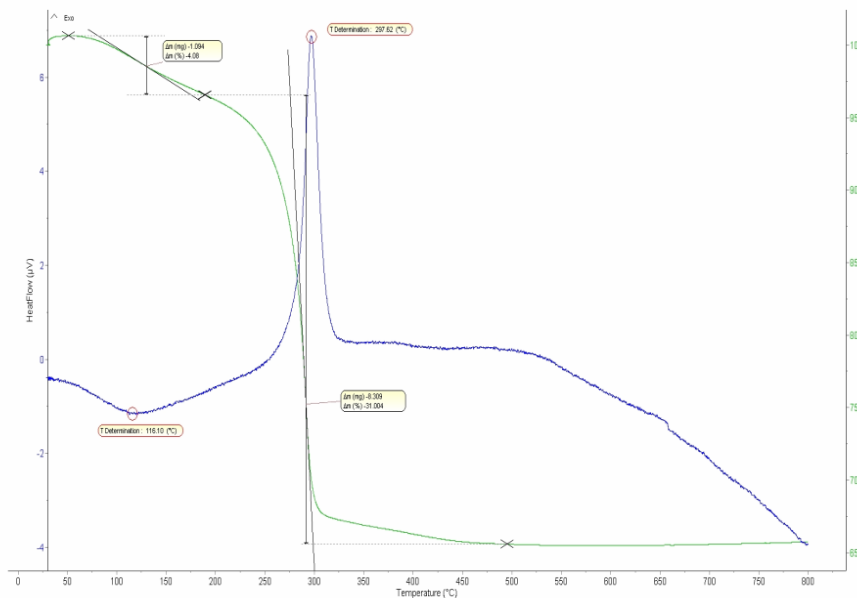
urea

glycine

sucrose

glycerine

Европейски съюз

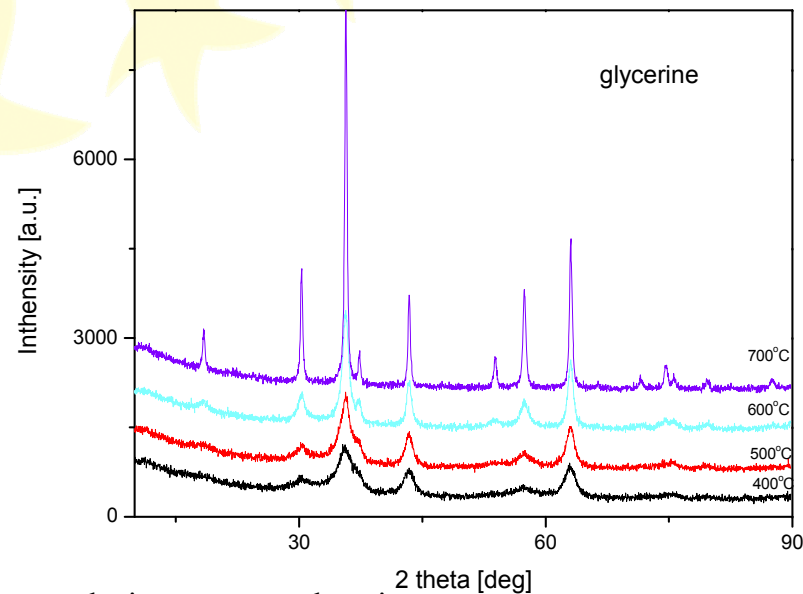
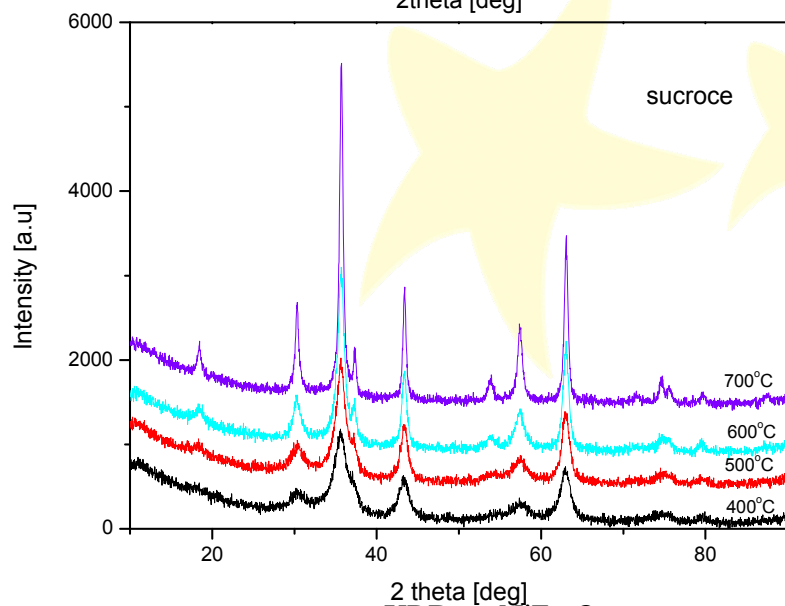
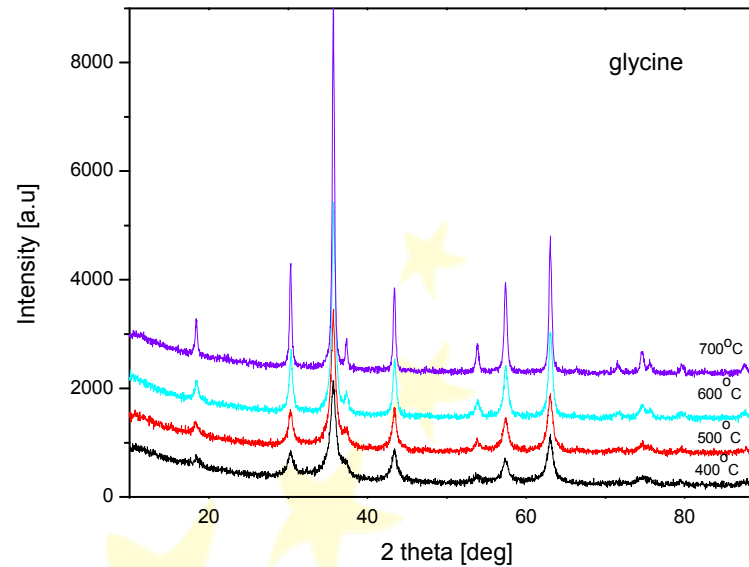
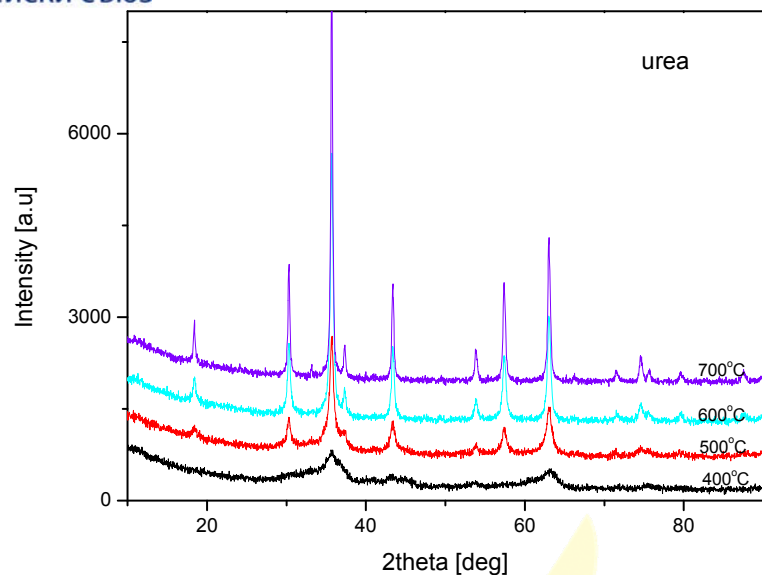
ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

XRD на NiFe_2O_4 с различни горива: urea, glycine, sucrose, glycerine

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

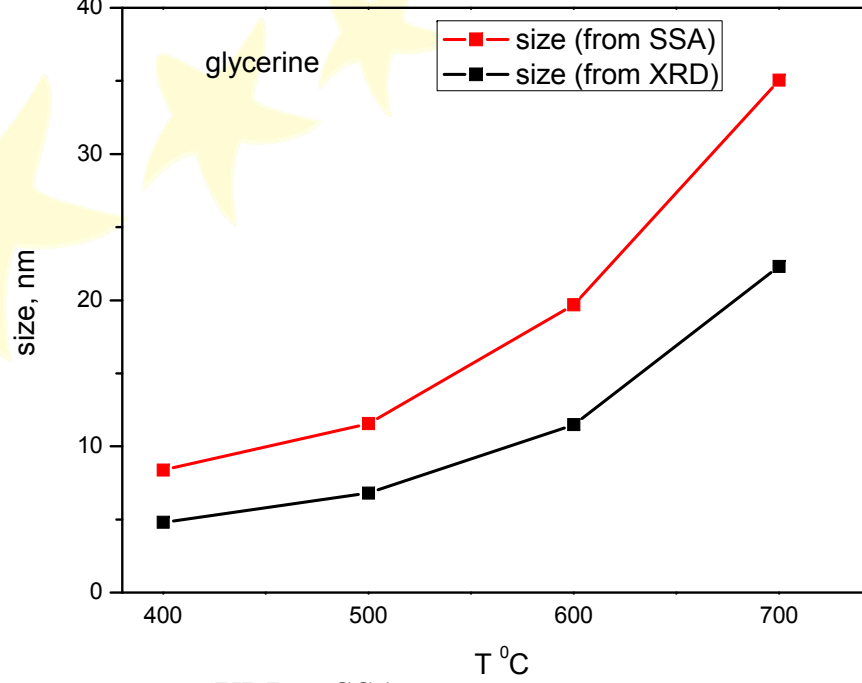
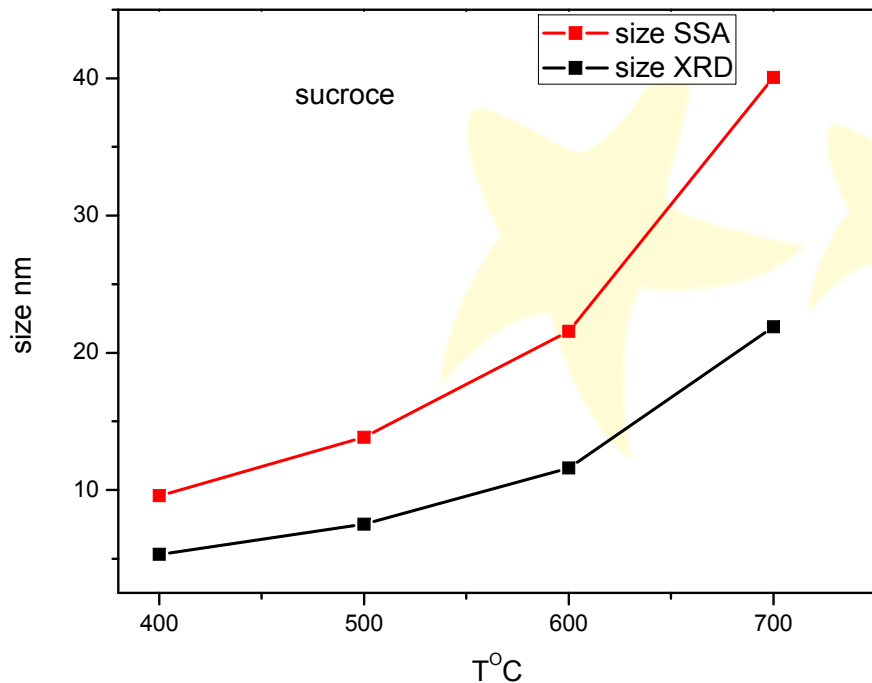
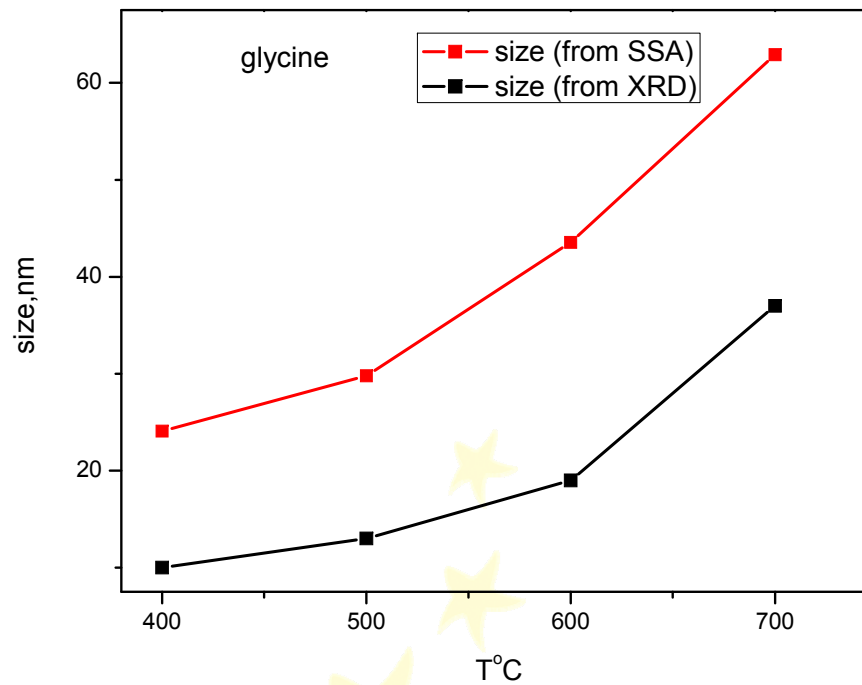
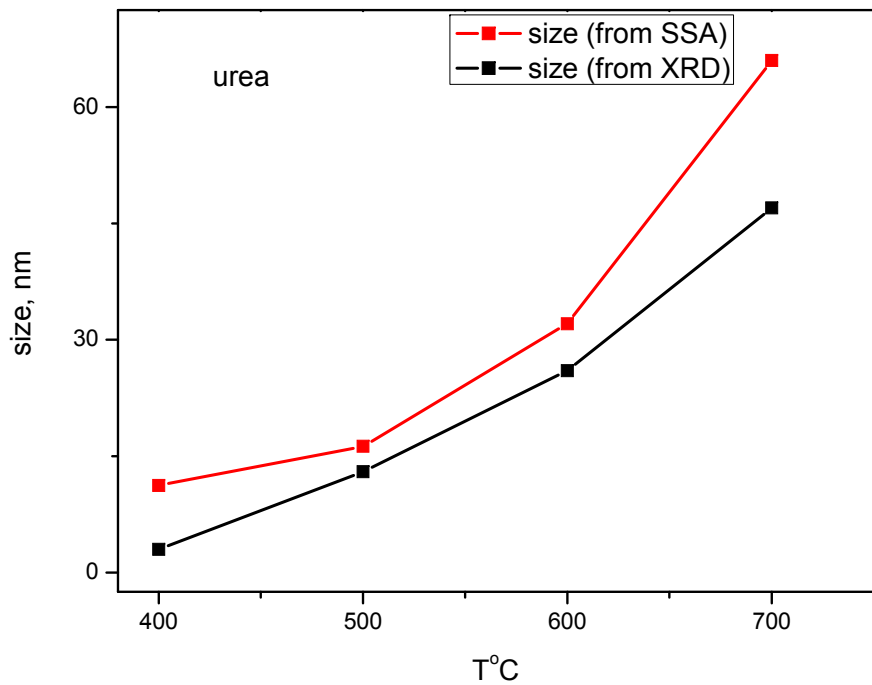
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Температура °C	Специфична повърхност, [m ² /g] Урея	Специфична повърхност, [m ² /g] Глицин	Специфична повърхност, [m ² /g] Глицерин	Специфична повърхност, [m ² /g] Захароза
400°C	100	47	134	117
500°C	69	38	97	81
600°C	35	26	57	52
700°C	17	18	32	28

Специфична повърхност на горива

Зависимост на среден размер на частиците определени чрез XRD и SSA спрямо температурата

Европейски съюз

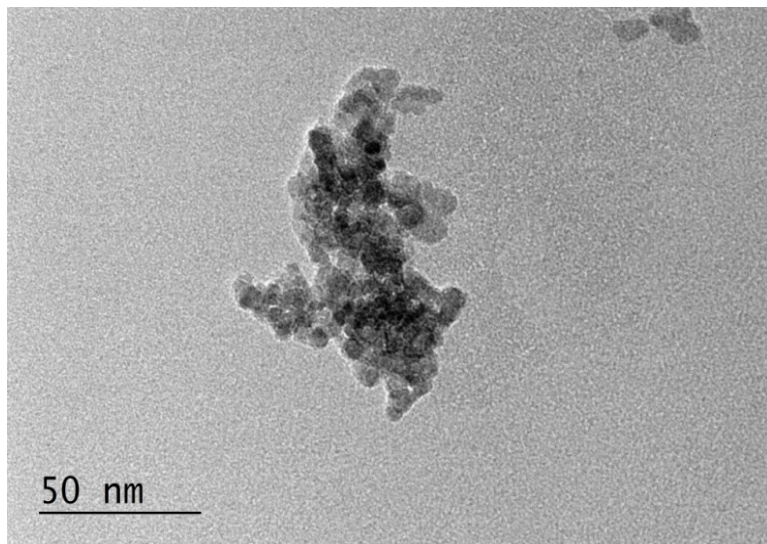
ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

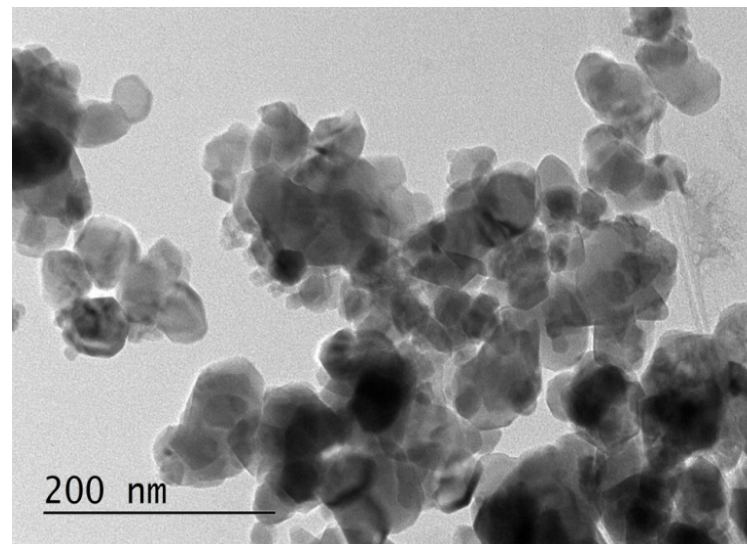
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

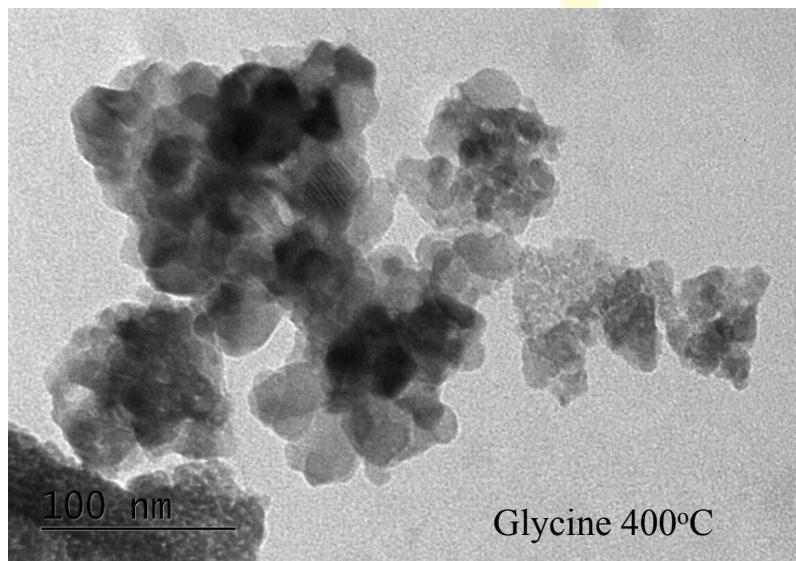
Европейски социален фонд

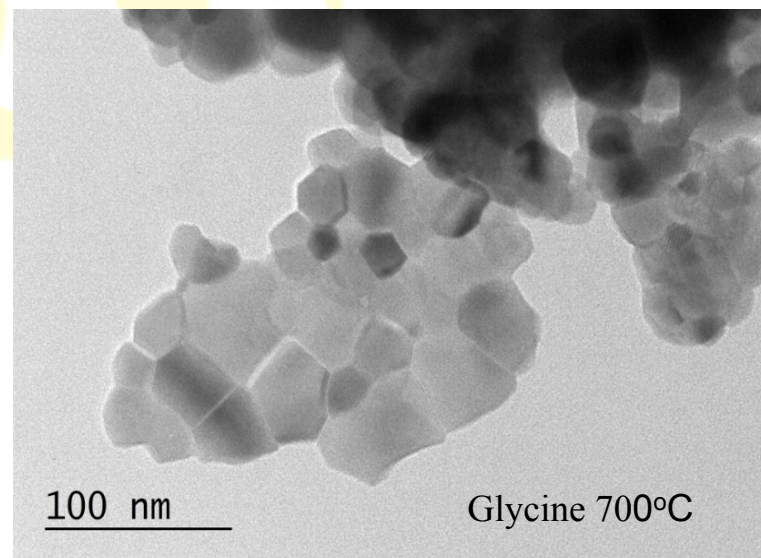
Urea 400°C

Urea 700°C

Glycine 400°C

Glycine 700°C

ТЕМ изображение на частици на NiFe_2O_4 с различни горива

Европейски съюз

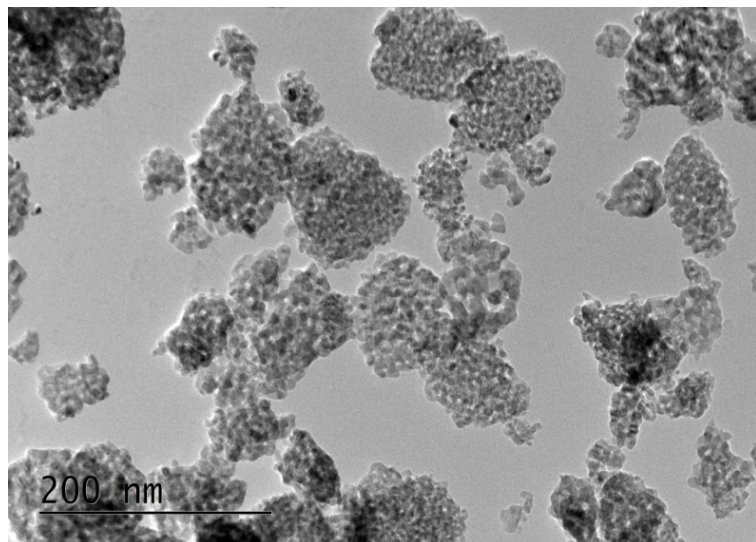
ПРОЕКТ BG051PO001-3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

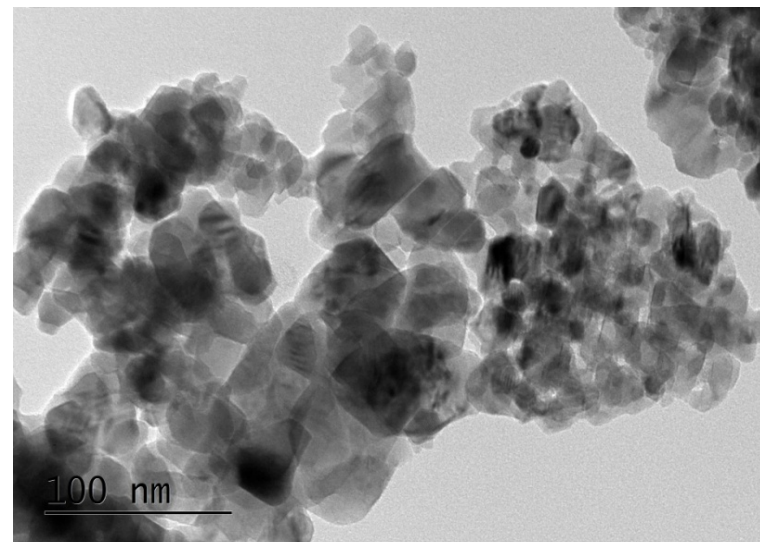
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

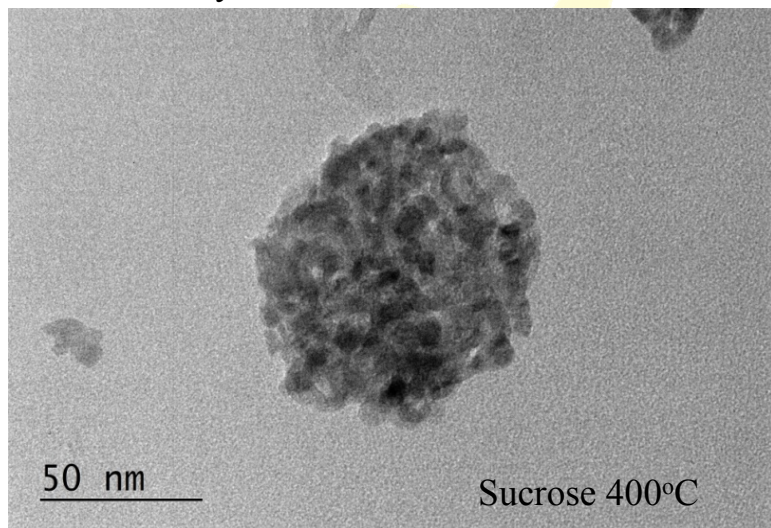
Европейски социален фонд

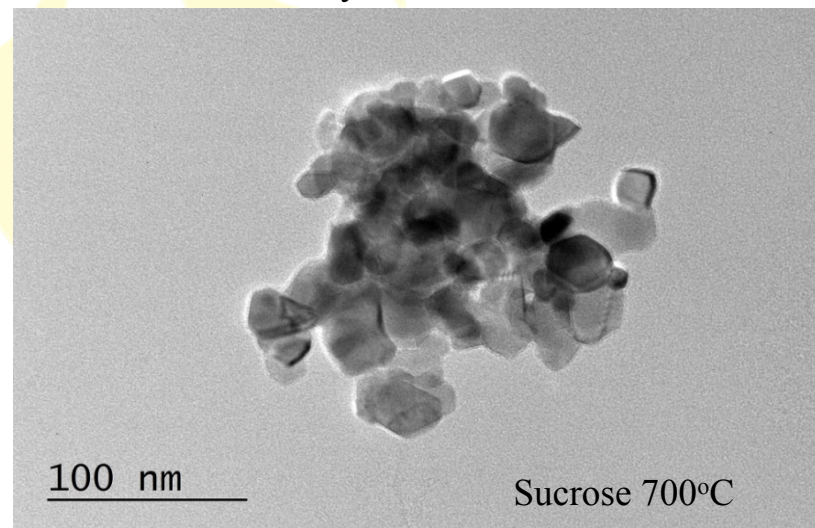
Glycerine 400°C

Glycerine 700°C

Sucrose 400°C

Sucrose 700°C

ТЕМ изображение на частици на NiFe_2O_4 с различни горива

Европейски съюз

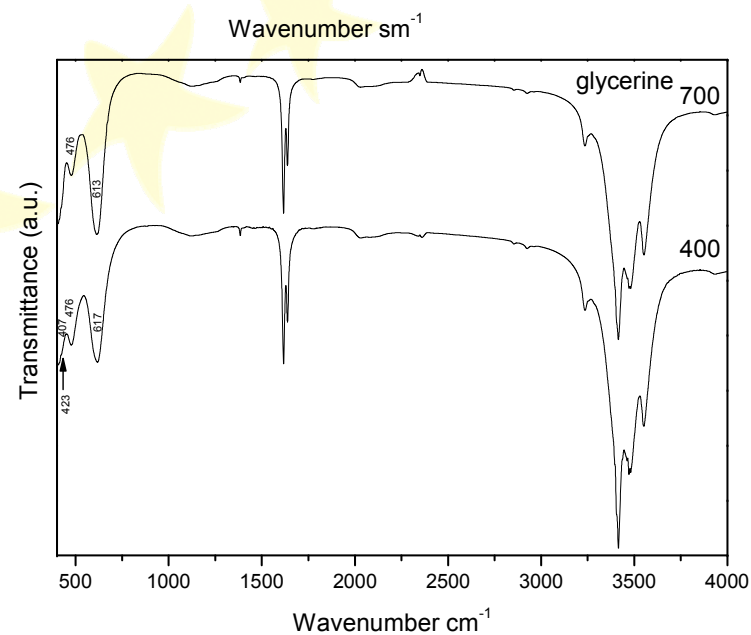
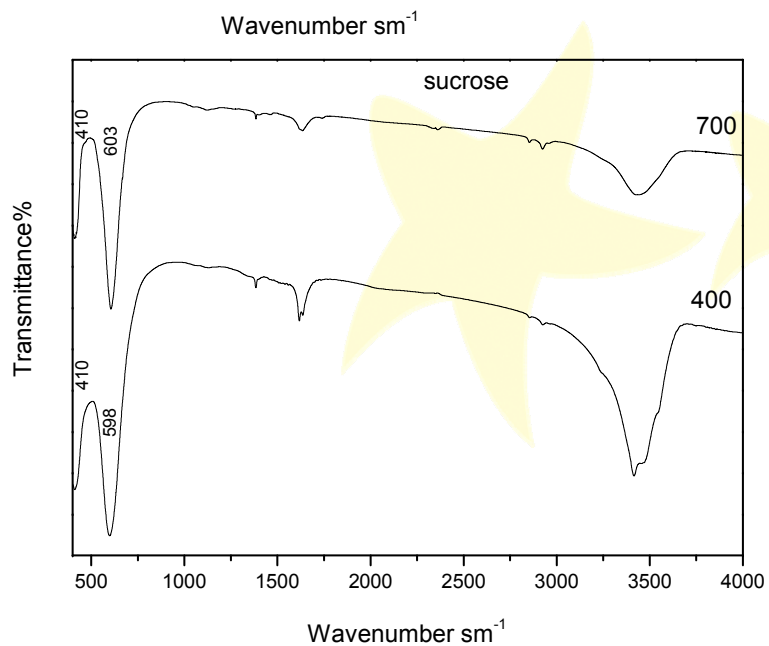
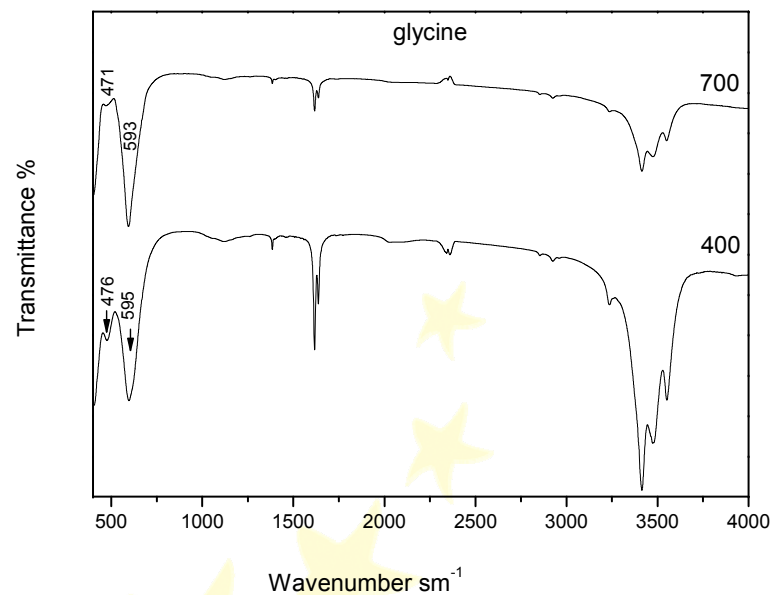
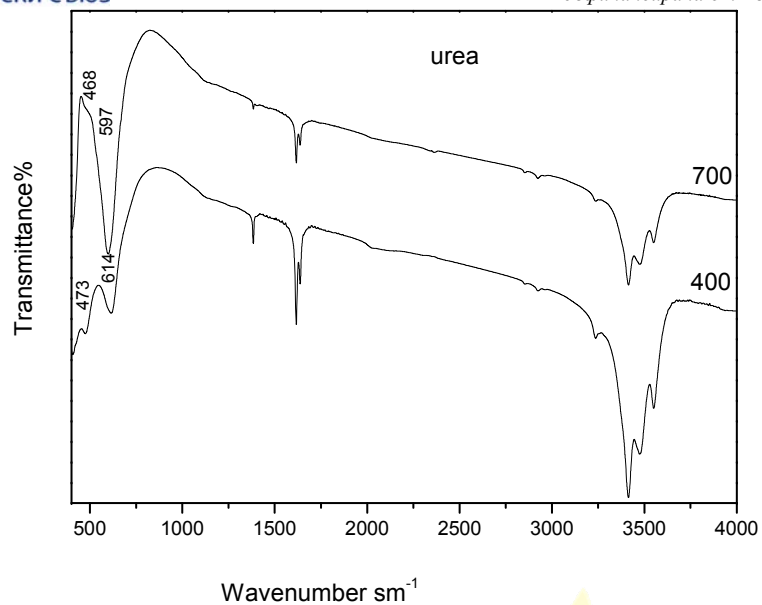
ПРОЕКТ BG051PO001-3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

IR спектри на NiFe_2O_4 при четирите вида горива

Европейски съюз

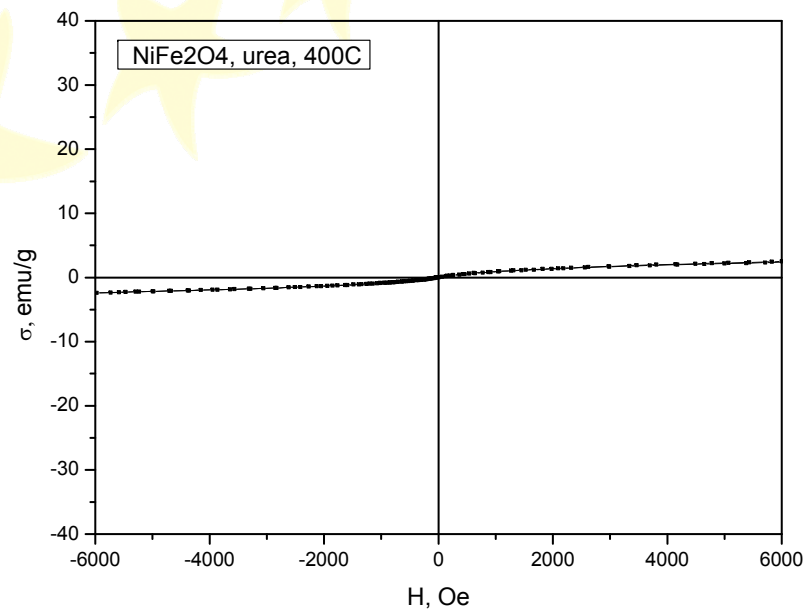
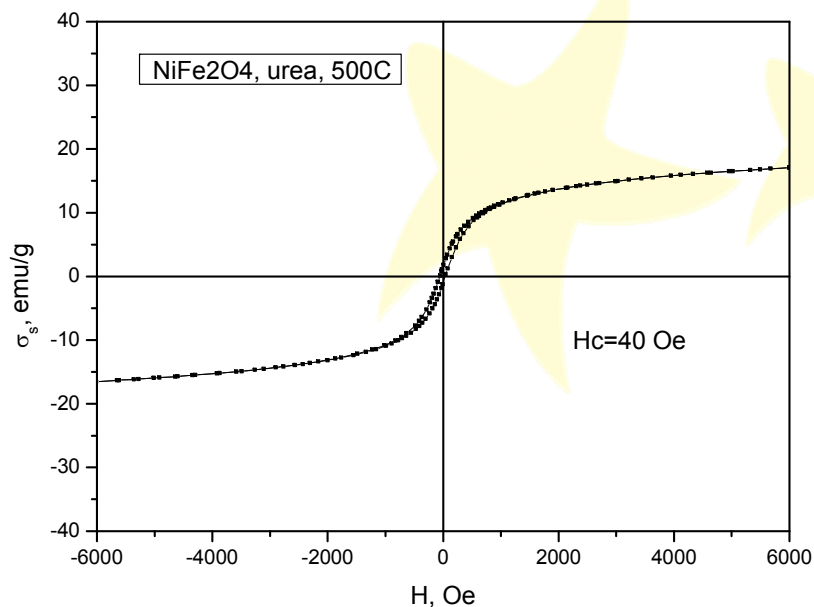
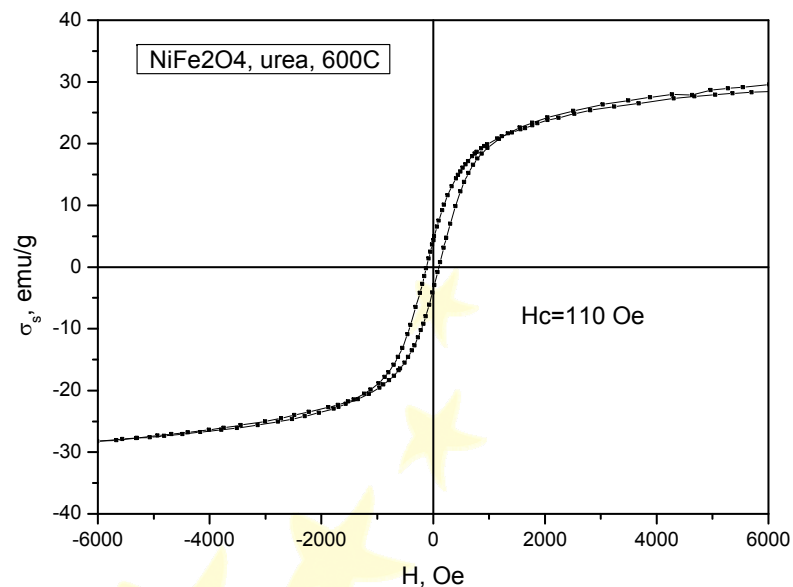
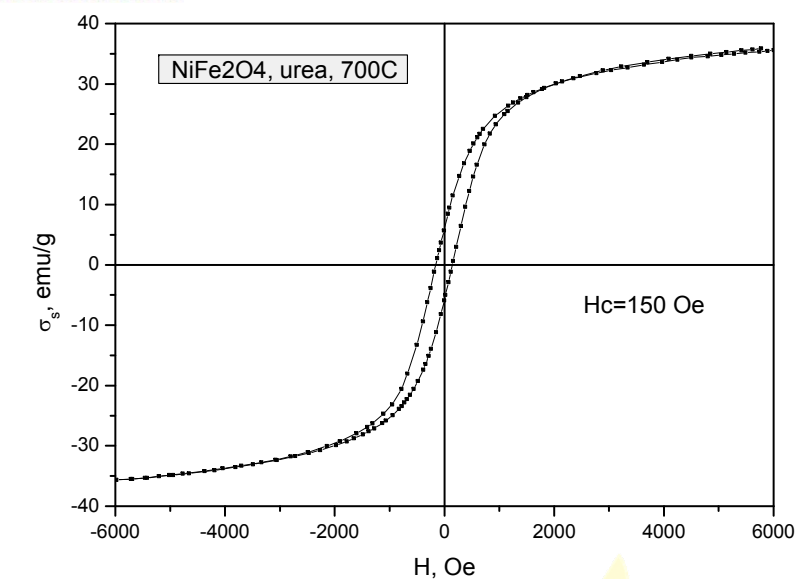
ПРОЕКТ BG051PO001–3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Магнитни измервания на NiFe_2O_4 с гориво урея

Европейски съюз

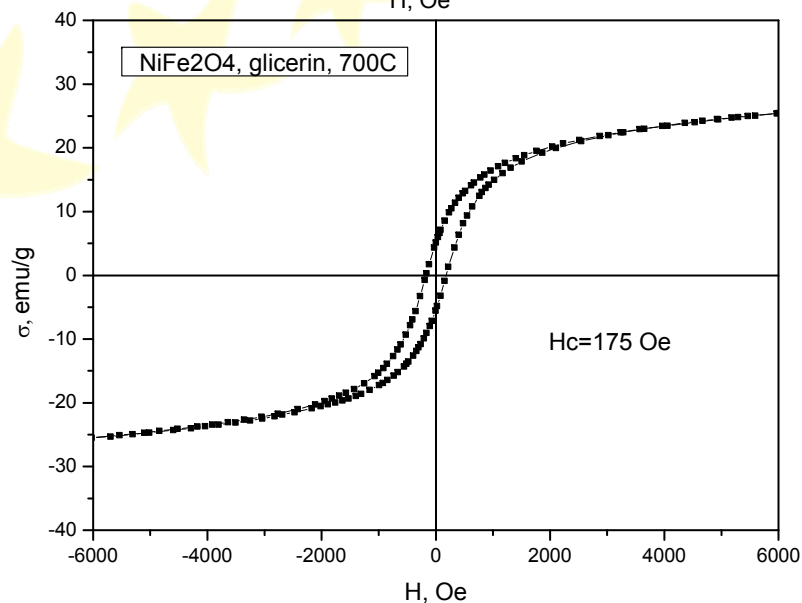
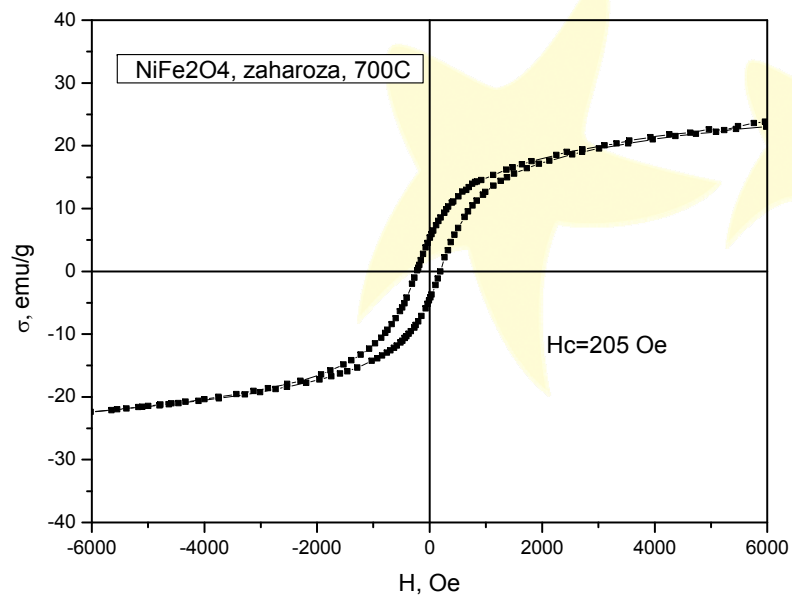
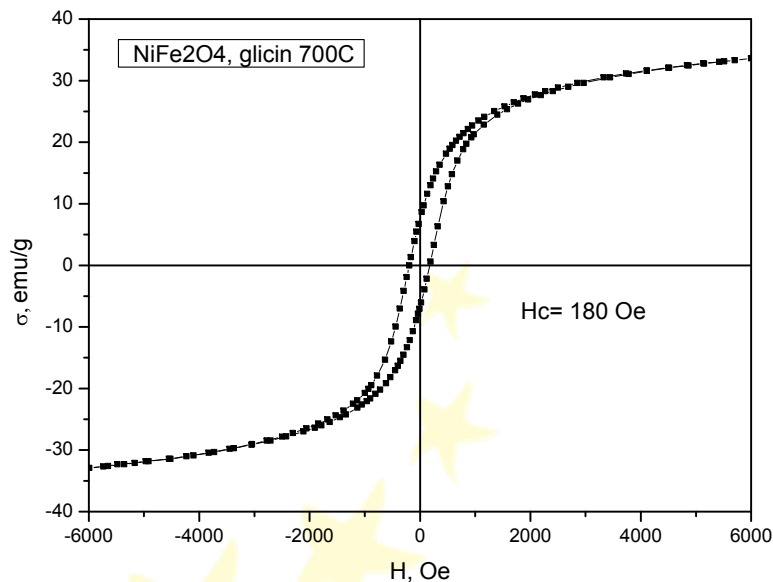
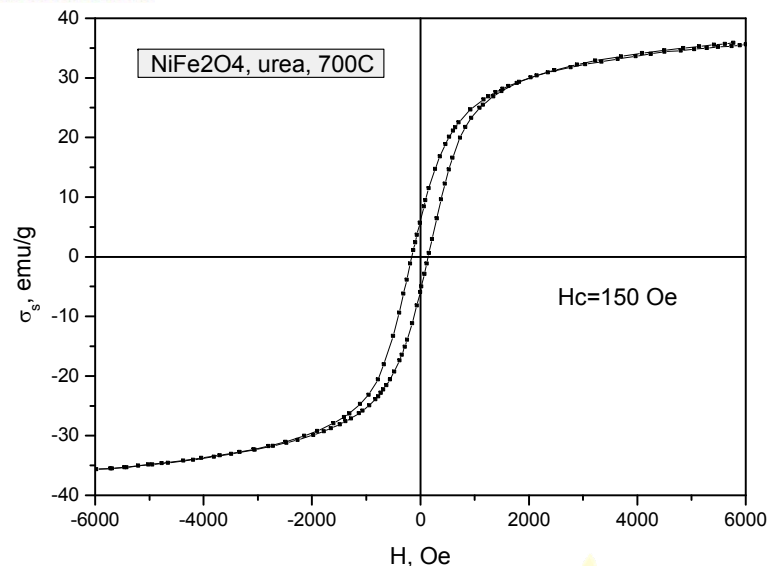
ПРОЕКТ BG051PO001-3.3.06-0050

„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Магнитни измервания на NiFe_2O_4 с различни горива обгръвани на 700°C

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001--3.3.06-0050

*„Създаване на висококвалифицирани специалисти по съвременни материали
за опазване на околната среда: от дизайн до иновации”*

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Благодаря за вниманието!

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. ИОНХ - БАН носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или Министерство на образованието, младежта и науката Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”